

Ηράκλειο, 14/11/2024

Α. Π.: 5639

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»

Ταχ. Δ/ση: Δ. Μποφώρ 7
 71202 - Ηράκλειο

Πληρ.: Μ. Μπαστάκη, Μ. Γιατρομανωλάκη

Τηλ.: 2813404519 , 2813404531

E-mail: mpastaki@mou.gr , giatromanolaki@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Προς

Περιφέρεια Κρήτης

– Γεν. Δ/ση Αναπτυξιακού

Προγραμματισμού

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έγκριση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) εκτός ΒΑΑ 2021-2027, με τίτλο: «ΟΧΕ Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός», στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειες, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
4. Το Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
5. Το Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».

6. Την με αριθμ. 39/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κρήτης.
7. Την Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Κρήτη" 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.
8. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
9. Την με αριθμ. C(2022) 6126 final/22.8.2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), όπως ισχύει κάθε φορά.
10. Τη με ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29-11-2022 (ΦΕΚ Β/6132)Υ.Α. «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
11. Τη με Α.Π. 124143/ΕΥΣΣΑ /21-12-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ-BAA και ΤΑΠΤΟΚ».
12. Την με Α.Π. 597/6-2-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα: «Συγκρότηση Περιφερειακής Ομάδας Διακυβέρνησης των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ και ΟΧΕ - BAA της Περιφέρειας Κρήτης» και την με Α.Π. 3372/03-07-2023 1η τροποποίησή της.
13. Την με Α.Π. 349551/19-10-2023 Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία συγκροτήθηκε η Χωρική Ομάδα Διακυβέρνησης της Στρατηγικής «ΟΧΕ Εμβληματικών Διαδρομών / Περιβάλλον και Πολιτισμός της Περιφέρειας Κρήτης» και την με Α.Π. 402881/28-11-2023 1η τροποποίησή της.
14. Την με Α.Π. 200/16-01-2024 Πρόσκληση για την υποβολή της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης -(ΟΧΕ) των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (ΑΔΑ: Ρ0Χ97ΛΚ-ΥΓΙ), την με Α.Π. 1786/09-04-2024 1η Τροποποίησή της (ΑΔΑ: 9Μ7Λ7ΛΚ-ΨΩΔ) και την με Α.Π. 2508/22-05-2024 2η Τροποποίηση Πρόσκλησης (ΑΔΑ: 9ΙΤΣ7ΛΚ-ΨΦΚ)
15. Την με αρ. 118/2024 Απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (απόσπασμα πρακτικού Νο 17/25-07-2024), που αφορά στην Έγκριση και Υποβολή της Στρατηγικής «ΟΧΕ Εμβληματικών διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός».
16. Το με Α.Π. 265083/30-07-2024 (Α.Π. ΕΥΔ 3880/30-07-2024) έγγραφο της Περιφέρειας Κρήτης με το οποίο διαβιβάστηκε η Στρατηγική «ΟΧΕ Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός».

17. Το με Α.Π. 4235/27-08-2024 έγγραφο παρατηρήσεων της ΕΥΔ επί της υποβληθείσας Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός, στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
18. Το με Α.Π. 3051/06-11-2024 (Α.Π. ΕΥΔ 5493/06-11-2024) έγγραφο της Περιφέρειας Κρήτης με το οποίο διαβιβάστηκε η αναμορφωμένη Στρατηγική «ΟΧΕ Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός».
19. Τη με Α.Π. 5636/14-11-2024 εισήγηση της ΕΥΔ για την έγκριση της Στρατηγικής «ΟΧΕ Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης/ Περιβάλλον και Πολιτισμός».

Αποφασίζει

Την έγκριση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης με τίτλο «ΟΧΕ Εμβληματικών διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός» και προϋπολογισμό Συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ένταξης πράξεων 25.000.000,00 €.

Η εν λόγω Στρατηγική συγχρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α. (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, σύμφωνα με το συνημμένο Χρηματοδοτικό Πίνακα του Παραρτήματος.

Η στρατηγική ΟΧΕ περιλαμβάνει κατάλογο πράξεων και δράσεων. Ο Χωρικός Φορέας αναλαμβάνει την αρμοδιότητα συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής των εκτός καταλόγου πράξεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Η διακυβέρνηση της Στρατηγικής σε χωρικό επίπεδο θα διενεργείται από την Χωρική Ομάδα Διακυβέρνησης της Στρατηγικής «ΟΧΕ Εμβληματικών Διαδρομών / Περιβάλλον και Πολιτισμός της Περιφέρειας Κρήτης», η οποία συγκροτήθηκε με την με Α.Π. 349551/19-10-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης και τροποποιήθηκε με την Α.Π. 402881/28-11-2023 Απόφαση, όπως αυτή θα ισχύει.

Συνημμένα:

- Η στρατηγική «ΟΧΕ Εμβληματικών διαδρομών Κρήτης/Περιβάλλον και Πολιτισμός» (σχετικό 18)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Χρηματοδοτικός πίνακας «ΟΧΕ Εμβληματικών διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός»

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Σταύρος Αρναουτάκης

Εσωτερική Διανομή

1. Προϊσταμένη ΕΥΔ
2. Προϊστάμενοι Μονάδων Α1, Α2, Β1, Β2, Γ

Κοινοποίηση

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

1. Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)
2. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)
3. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ (Δημόσια Δαπάνη ένταξης πράξεων)****Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης****Με τίτλο: «ΟΧΕ Εμβληματικών διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός»****Προτεραιότητα: 6 – «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου»**

Ειδικός Στόχος: RSO5.2 – «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών».

ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ 2021- 2027	ΔΡΑΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΡΑΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Π/Υ ΔΡΑΣΗΣ/ΠΡΑΞΗΣ (€)	Π/Υ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ (€)
024. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	3.1.1 Ενίσχυση – βελτίωση ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε περιοχές UNESCO (ψηφιακή & πράσινη μετάβαση)		500.000	0
059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	6.1.1. Ανθεκτικότητα Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων στην κλιματική αλλαγή (Εγκατάσταση, συντήρηση, αναβάθμιση πυρόσβεσης Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων)		4.000.000	4.000.000
93. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	1.1.1. Διασύνδεση αρχαιολογικών χώρων		450.000	0
93. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	1.1.2. Βελτίωση της προσβασιμότητας των Μινωικών Ανακτορικών Συγκροτημάτων/Μνημείων		500.000	0
93. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	2.1.1. Οδική παράκαμψη οικισμού Αξού		6.500.000	0

ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ 2021- 2027	ΔΡΑΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΡΑΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Π/Υ ΔΡΑΣΗΣ/ΠΡΑΞΗΣ (€)	Π/Υ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ (€)
93. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	2.1.2. Αναβάθμιση επαρχιακού και δημοτικού οδικού δικτύου		500.000	0
165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	3.4.1. Ενίσχυση – ανάδειξη πεζοπορικών/ορειβατικών διαδρομών		800.000	0
165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού		3.4.2. Δημιουργία προσβάσιμης διαδρομής στον Εθνικό Δρυμό Σαμαριάς	700.000	0
165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	3.4.3. Λοιπές δράσεις εναλλακτικού τουρισμού		600.000	0
165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού		3.4.4. Αναβάθμιση και εξοπλισμός Χιονοδρομικού Νίδας και μετατροπή του σε ορεινό καταφύγιο	500.000	0
165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	4.1.1. Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση – Εμφύχωση (τοπικού πληθυσμού, παραγωγών, επαγγελματιών κ.α.)		200.000	0
165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	5.1.1 Δράσεις προβολής – δημοσιότητας (σήμανση, festival UNESCO, εκθέσεις)		300.000	0
165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	5.2.1 Κέντρα Ενημέρωσης – Πληροφόρησης		1.000.000	0
166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών		1.2.1. Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Ζωμίνθου Δήμου Ανωγείων	400.000	0

ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ 2021- 2027	ΔΡΑΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΡΑΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Π/Υ ΔΡΑΣΗΣ/ΠΡΑΞΗΣ (€)	Π/Υ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ (€)
166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	1.3.1. Υποδοχή, εξυπηρέτηση και ασφάλεια επισκεπτών		7.000.000	0
166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	1.3.2. Αποκατάσταση, ανάδειξη μνημείων		750.000	0
	Τεχνική Βοήθεια – Προβολή / Δημοσιότητα Στρατηγικής		300.000	0
	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ ΟΧΕ		25.000.000	4.000.000
	ΠΟΣΟΣΤΟ			16 %

